

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ)

Ανάπτυξη νέου προγράμματος σπουδών της ΔΜΓΕ - Κατεύθυνση 5β «Εφαρμοσμένης Μάθησης στο Εμπόριο και τις Υπηρεσίες»

1. Πλαίσιο

Στο πλαίσιο του **Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ)** και συγκεκριμένα της **μεταρρύθμισης C5. 1R1 «Αντιμετώπιση αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια) και αγοράς εργασίας»**, η Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΓΕ) του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας έχει συμβατική υποχρέωση να προχωρήσει σε **ανάπτυξη νέου προγράμματος σπουδών και συγκεκριμένα της Κατεύθυνσης 5β «Εφαρμοσμένης Μάθησης στο Εμπόριο και τις Υπηρεσίες» στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου** (ορόσημο 239α).

2. Τι είναι η Κατεύθυνση 5β και σε ποιους απευθύνεται

Το νέο πρόγραμμα σπουδών της ΔΜΓΕ (Κατεύθυνση 5β «Εφαρμοσμένης Μάθησης στο Εμπόριο και τις Υπηρεσίες») αφορά Κατεύθυνση σπουδών εντός της υφιστάμενης 5^{ης} Κατεύθυνσης (Εμπορίου και Υπηρεσιών), με σαφέστερο προσανατολισμό στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η Κατεύθυνση 5β απευθύνεται σε μαθητές Β΄ και Γ΄ Λυκείου οι οποίοι μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στο Λύκειο είναι πιθανό να μην επιθυμούν να συνεχίσουν σε ακαδημαϊκές σπουδές και προτίθενται να ενταχθούν άμεσα στην αγορά εργασίας, σε μαθητές οι οποίοι αναζητούν διέξοδο προς την αγορά εργασίας μέσω της επιλογής εφαρμοσμένης μάθησης στον τομέα ενδιαφέροντός τους, και σε μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, εφόσον το επιθυμούν.

3. Περιεχόμενο Κατεύθυνσης 5β

Σημειώνεται ότι μετά από έγκριση της Υπουργού Παιδείας στις 15 Μαρτίου 2025 για τη δημιουργία της Κατεύθυνσης 5β ως νέου προγράμματος σπουδών, η ΔΜΓΕ προχώρησε σε προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού (ΜΕ 96-25) για την Αγορά υπηρεσιών για την ανάπτυξη νέου Προγράμματος Σπουδών της Διεύθυνσης Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (ΔΜΓΕ) «Κατεύθυνση 5β: Εφαρμοσμένης Μάθησης στο Εμπόριο και τις Υπηρεσίες».

Η συγκεκριμένη δράση περιλαμβάνει τη **συγγραφή Αναλυτικών Προγραμμάτων και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού** για έξι νέα μαθήματα (12 Αναλυτικά Προγράμματα: 6 για τη Β΄ Λυκείου και 6 για τη Γ΄ Λυκείου) τα οποία είναι: Διαχείριση και Οργάνωση Γραφείου, Εφαρμοσμένη Πληροφορική, Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων, Αγωγή Ζωής και Υγείας, Πράσινη Μετάβαση – Εφαρμοσμένη Βιολογία και Τεχνολογία και Εφαρμοσμένες Δεξιότητες. Τα μαθήματα αυτά έχουν επιλεγεί καθώς θα προσφέρουν πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που οδηγούν σε επαγγέλματα μεσαίου επιπέδου με υψηλή ζήτηση στην αγορά εργασίας, όπως υπάλληλοι διοίκησης και οργάνωσης γραφείου, βοηθοί αποθηκάριοι, πωλητές, βοηθοί διαχείρισης μέσω κοινωνικής δικτύωσης, υπάλληλοι σε μονάδες βιολογικού καθαρισμού/επεξεργασίας αστικών λυμάτων/διαχείρισης αποβλήτων, βοηθοί ασφάλειας και υγείας, βοηθοί διοίκησης τουριστικών μονάδων, βοηθοί εργαστηρίων παραγωγής τροφίμων, βοηθοί κέντρων αισθητικής και κέντρων φροντίδας, βοηθοί σχεδιασμού και παραγωγής σε

μονάδες βιοτεχνίας, σύμβουλοι εξοικονόμησης ενέργειας, τεχνικοί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σύμβουλοι/τεχνικοί αυτοματισμών κ.λπ.

Επιπρόσθετα, το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει τον **σχεδιασμό στοχευμένων δράσεων για τους μαθητές της Β΄ και Γ΄ Λυκείου**, οι οποίες θα συνδέουν την εκπαίδευση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας στα συγκεκριμένα νέα μαθήματα και θα έχουν διάρκεια δύο εβδομάδων ανά έτος. Τέλος, περιλαμβάνει την **επιμόρφωση πέραν των 1000 εκπαιδευτικών που θα διδάξουν τα νέα μαθήματα και θα υλοποιήσουν τις δράσεις** και συγκεκριμένα εκπαιδευτικών των ειδικοτήτων Οικονομικών/Εμπορικών, Πληροφορικής, Αγωγής Υγείας, Βιολογίας και Σχεδιασμού και Τεχνολογίας μέσα στον **Μάρτιο του 2026**.

4. Ωρολόγιο πρόγραμμα Κατεύθυνσης 5β «Εφαρμοσμένης Μάθησης στο Εμπόριο και τις Υπηρεσίες»

Η Κατεύθυνση 5β περιλαμβάνει **μαθήματα Κοινού Κορμού** (γενικής παιδείας) (τα ίδια όπως ισχύουν για την 5^η Κατεύθυνση), υποχρεωτικά **μαθήματα Κατεύθυνσης Οικονομικά και Αγγλικά** (τα ίδια όπως ισχύουν για την 5^η Κατεύθυνση), καθώς και **νέα μαθήματα επιλογής Κατεύθυνσης 5β** (οι μαθητές θα επιλέγουν 2 μαθήματα). Όσον αφορά τα μαθήματα επιλογής της Κατεύθυνσης 5β, **τέσσερα (4) θα είναι καινούρια (1. Αγωγή Ζωής και Υγείας, 2. Τεχνολογία και Εφαρμοσμένες Δεξιότητες, 3. Πράσινη Μετάβαση – Εφαρμοσμένη Βιολογία και 4. Διαχείριση και Οργάνωση Γραφείου)** και **άλλα δύο (2) θα προκύψουν από αναβάθμιση και συνένωση με υφιστάμενα μαθήματα της 5ης Κατεύθυνσης (5. Εφαρμοσμένη Πληροφορική και 6. Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων)**. Συγκεκριμένα: α) το μάθημα «Εφαρμογές Πληροφορικής» της 5α θα αναβαθμιστεί και θα συνενωθεί με το μάθημα «Εφαρμοσμένη Πληροφορική» της 5β, ώστε να αποτελεί ένα κοινό μάθημα επιλογής και για τις δύο κατευθύνσεις και β) το μάθημα «Εμπορικά - Marketing» της 5α θα αναβαθμιστεί και θα συνενωθεί με το μάθημα «Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων» της 5β, ώστε να αποτελεί ένα κοινό μάθημα επιλογής και για τις δύο κατευθύνσεις.

A. Μαθήματα Κοινού Κορμού (Γενικής Παιδείας)

Μάθημα	Β΄ Λυκείου (περίοδοι)	Γ΄ Λυκείου (περίοδοι)
Νέα Ελληνικά / Αγωγή του Πολίτη	5	6
Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	1.5	-
Μαθηματικά Κ.Κ.	3	3
Φυσική	1	1
Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	3
Αγγλικά	2	2
Θρησκευτικά	2	2
Γαλλικά	2	2

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Φυσική Αγωγή / Πρώτες Βοήθειες	2.5	2
Σύνολο περιόδων	21	21

Β. Υποχρεωτικά μαθήματα Κατεύθυνσης (2 μαθήματα)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Οικονομικά	4	4
Αγγλικά	4 (+2 Κοινού Κορμού)	4 (+2 Κοινού Κορμού)
Σύνολο περιόδων	8	8

Γ. Νέα μαθήματα επιλογής Κατεύθυνσης 5β (2 μαθήματα)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
<p>Εφαρμοσμένη Πληροφορική</p> <p>Ψηφιακό εμπόριο, τήρηση αρχείων, λογισμικά διατήρησης αποθήκης και πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και προώθησης προϊόντων.</p> <p>Το μάθημα «Εφαρμογές Πληροφορικής» της 5α θα αναβαθμιστεί και θα συνενωθεί με το μάθημα «Εφαρμοσμένη Πληροφορική» της 5β, ώστε να αποτελεί ένα κοινό μάθημα επιλογής και για τις δύο κατευθύνσεις.</p> <p>Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Πληροφορικής.</p>	4	4
<p>Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων</p> <p>Απόκτηση Γνώσεων και Δεξιοτήτων Τεχνικών Πωλήσεων, Προώθηση ακινήτων στην Βιομηχανία οικοδόμων,</p>	4	4

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
<p>Εξωτερικοί Πωλητές (πλασιέ), Ταμίες καταστημάτων, Λιανικό εμπόριο, Εμπορία και Διαφήμιση</p> <p>Το μάθημα «Εμπορικά - Marketing» της 5α θα αναβαθμιστεί και θα συνενωθεί με το μάθημα «Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων» της 5β, ώστε να αποτελεί ένα κοινό μάθημα επιλογής και για τις δύο κατευθύνσεις.</p> <p>Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Οικονομικών/Εμπορικών.</p> <p><i>*Νοείται ότι και οι μαθητές που ακολουθούν την 4^η Κατεύθυνση Οικονομικών Επιστημών και προτίθενται να επιλέξουν το υφιστάμενο μάθημα «Εμπορικά – Marketing», θα ενημερωθούν για τη μετονομασία και το αναθεωρημένο περιεχόμενο του μαθήματος.</i></p>		
<p>Διαχείριση και Οργάνωση Γραφείου (καινούριο μάθημα που προσφέρει η 5β)</p> <p>Εισαγωγή σε βασικές γνώσεις και δεξιότητες, διαχείριση οικονομικών δεδομένων γραφείου, Αποθήκης και Συστημάτων Εφοδιασμού, Εμπορίας και Διαφήμισης.</p> <p>Θα είναι ξεχωριστό μάθημα η Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων της 5α και ξεχωριστό μάθημα η Διαχείριση και Οργάνωση Γραφείου της 5β.</p> <p>Ελάχιστος Αριθμός για δημιουργία Τμήματος : 12 Μαθητές</p> <p>Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Οικονομικών/Εμπορικών.</p>	4	4
<p>Αγωγή Ζωής και Υγείας (καινούριο μάθημα που προσφέρει η 5β)</p> <p>Οικογενειακός Προγραμματισμός, Σεξουαλική Αγωγή, Διοικητικό/βοηθητικό προσωπικό στον κλάδο της Υγείας (εκμάθηση προγραμμάτων κρατήσεων, πληρωμών), βοηθός Βρεφονηπιοκόμων και Διαχείριση γυμναστηρίων και μονάδων άθλησης (Αθλητικά κέντρα).</p>	4	4

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
<p>Θα είναι ξεχωριστό μάθημα η Αγωγή Υγείας της 5α και ξεχωριστό μάθημα η Αγωγή Ζωής και Υγείας της 5β.</p> <p>Ελάχιστος Αριθμός για δημιουργία Τμήματος : 12 Μαθητές</p> <p>Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Αγωγής Υγείας.</p>		
<p>Πράσινη Μετάβαση – Εφαρμοσμένη Βιολογία (καινούριο μάθημα που προσφέρει η 5β)</p> <p>Ανακύκλωση, τρόποι εξοικονόμησης ενέργειας υδάτινων πόρων, συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων, ανάκτηση υλικών, δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων.</p> <p>Θα είναι ξεχωριστό μάθημα η Βιολογία της 5α και ξεχωριστό μάθημα η Πράσινη Μετάβαση – Εφαρμοσμένη Βιολογία της 5β.</p> <p>Ελάχιστος Αριθμός για δημιουργία Τμήματος : 12 Μαθητές</p> <p>Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Βιολογίας.</p>	4	4
<p>Τεχνολογία και Εφαρμοσμένες Δεξιότητες (καινούριο μάθημα που προσφέρει η 5β)</p> <p>Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τρόποι εξοικονόμησης ενέργειας, πηγές και μορφές ενέργειας</p> <p>Θα είναι ξεχωριστό μάθημα ο Σχεδιασμός και Τεχνολογία της 5α και ξεχωριστό μάθημα η Τεχνολογία και Εφαρμοσμένες Δεξιότητες της 5β.</p>	4	4

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Ελάχιστος Αριθμός για δημιουργία Τμήματος : 12 Μαθητές Θα διδάσκεται από καθηγητές/τριες ειδικότητας Σχεδιασμού και Τεχνολογίας.		
Ξένες Γλώσσες Ρωσικά, Γερμανικά, Γαλλικά, Τουρκικά, Ισπανικά, Ιταλικά.	4	4
Λογιστική	4	4
Σύνολο περιόδων 2 μαθημάτων επιλογής Κατεύθυνσης 5β	8	8

5. Ωρολόγιο πρόγραμμα Κατεύθυνσης 5α «Εμπορίου και Υπηρεσιών»

Η υφιστάμενη 5η Κατεύθυνση Εμπορίου και Υπηρεσιών (Κατεύθυνση 5α) περιλαμβάνει μαθήματα Κοινού Κορμού (γενικής παιδείας), υποχρεωτικά μαθήματα Κατεύθυνσης και μαθήματα επιλογής Κατεύθυνσης.

A. Μαθήματα Κοινού Κορμού (Γενικής Παιδείας)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Νέα Ελληνικά / Αγωγή του Πολίτη	5	6
Αρχαία Ελληνικά / Αρχαιογνωσία	1.5	-
Μαθηματικά Κ.Κ.	3	3
Φυσική	1	1
Ιστορία / Ιστορία της Κύπρου	2	3
Αγγλικά	2	2
Θρησκευτικά	2	2

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Γαλλικά	2	2
Φυσική Αγωγή / Πρώτες Βοήθειες	2.5	2
Σύνολο περιόδων	21	21

Β. Υποχρεωτικά μαθήματα Κατεύθυνσης (2 μαθήματα)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Οικονομικά	4	4
Αγγλικά	4 (+2 Κοινού Κορμού)	4 (+2 Κοινού Κορμού)
Σύνολο περιόδων	8	8

Γ. Μαθήματα επιλογής Κατεύθυνσης (2 μαθήματα)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Λογιστική	4	4
Εμπορικά – Marketing Εμπορικά – Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων	4	4
Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	4	4
Εφαρμογές Πληροφορικής Εφαρμοσμένη Πληροφορική	4	4
Βιολογία	4	4
Σχεδιασμός και Τεχνολογία	4	4
Γαλλικά ή Άλλη Ξένη Γλώσσα (Γερμανικά/Ιταλικά/Ισπανικά/Ρωσικά/Τουρκικά)	4 (+2 Κοινού Κορμού)	4 (+2 Κοινού Κορμού)

Μάθημα	Β' Λυκείου (περίοδοι)	Γ' Λυκείου (περίοδοι)
Αγωγή Υγείας (Οικιακή Οικονομία)	4	4
Σύνολο περιόδων 2 μαθημάτων επιλογής	8	8

6. Φάσεις υλοποίησης Κατεύθυνσης 5β

Η υλοποίηση της Κατεύθυνσης 5β θα γίνει **σταδιακά**. Κατά την **σχολική χρονιά 2026-2027** θα γίνει **πilotική εφαρμογή της Κατεύθυνσης 5β σε ένα Λύκειο ανά επαρχία (σύνολο πέντε -5- Λύκεια)**, με συνεχή παρακολούθηση και δυνατότητα διορθωτικών παρεμβάσεων για ομαλή εφαρμογή των αλλαγών. Τα Λύκεια, τα οποία έχουν επιλεγεί, είναι τα ακόλουθα:

A. Επαρχία Λευκωσίας (Λύκειο Ιδαλίου)

B. Επαρχία Λεμεσού (Λανίτιο Λύκειο)

Γ. Επαρχία Λάρνακας (Περιφερειακό Λύκειο Λιβαδιών)

Δ. Επαρχία Αμμοχώστου (Λύκειο Παραλιμνίου)

E. Επαρχία Πάφου (Λύκειο Α' Εθνάρχη Μακαρίου Γ')

Τα πιο πάνω σχολεία επιλέχθηκαν με γνώμονα: α) τον αριθμό μαθητών που φοιτούν την παρούσα σχολική χρονιά 2025-2026 στην Α' Λυκείου, β) τον αριθμό μαθητών της Α' Λυκείου που ακολουθούν την 4η ΟΜΠ και γ) τον αριθμό μαθητών της Β' Λυκείου σε κάθε μάθημα επιλογής της υφιστάμενης 5^{ης} Κατεύθυνσης (ειδικά στα μαθήματα που σχετίζονται με την Κατεύθυνση 5β).

Κατά την **τρέχουσα σχολική χρονιά 2025-2026**, θα πραγματοποιηθεί **ενημέρωση των μαθητών της Α' Λυκείου για την Κατεύθυνση 5β (μόνο των πέντε - 5 - Λυκείων στα οποία θα εφαρμοστεί pilotικά η Κατεύθυνση 5β) από τους Καθηγητές ΣΕΑ** καθώς και η **επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που θα διδάξουν τα νέα μαθήματα και θα υλοποιήσουν τις στοχευμένες δράσεις (ειδικοτήτων Οικονομικών/Εμπορικών, Πληροφορικής, Αγωγής Υγείας, Βιολογίας και Σχεδιασμού και Τεχνολογίας)**. Οι μαθητές των πέντε (5) Λυκείων θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν και να ακολουθήσουν την Κατεύθυνση 5β στη Β' Λυκείου. Σημειώνεται ότι για τα πιο πάνω σχολεία, δόθηκε **παράταση της προθεσμίας που έχει τεθεί (6/2/2026) για ακόμα δύο βδομάδες (δηλαδή μέχρι 20/2/2026) προκειμένου να γίνει η δήλωση μαθημάτων από τους μαθητές της Α' Λυκείου**.

7. Απολυτήριο Λυκείου

Στους μαθητές που θα ολοκληρώνουν το πρόγραμμα της Κατεύθυνσης 5β θα δίνεται **απολυτήριο Λυκείου**. Τα **εξεταζόμενα μαθήματα απόλυσης** είναι τα ακόλουθα:

Κατηγορία	Μαθήματα
Κοινού Κορμού (Γενικής Παιδείας)	Νέα Ελληνικά
Υποχρεωτικά μαθήματα	Οικονομικά, Αγγλικά
Μαθήματα επιλογής Κατεύθυνσης 5β (2 μαθήματα)	Διαχείριση και Οργάνωση Γραφείου, Εφαρμοσμένη Πληροφορική, Εμπορικά - Μάρκετινγκ – Τεχνικές Πωλήσεων, Αγωγή Ζωής και Υγείας, Πράσινη Μετάβαση – Εφαρμοσμένη Βιολογία, Τεχνολογία και Εφαρμοσμένες Δεξιότητες, Ξένες Γλώσσες, Λογιστική.

8. Δυνατότητα πρόσβασης σε ΑΑΕΙ

Οι μαθητές της Κατεύθυνσης 5β θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (Δημόσια Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα) Κύπρου και Ελλάδας, νοουμένου ότι η επιλογή των μαθημάτων τους θα είναι τέτοια ώστε να τους δίνεται το δικαίωμα πρόσβασης, σύμφωνα με την έκδοση της ΥΣΕΑ «Επιστημονικά Πεδία και Πλαίσια Πρόσβασης στη Δημόσια Τριτοβάθμια Εκπαίδευση Κύπρου και Ελλάδας 2026».

Παράλληλα, οι μαθητές μπορούν να συμβουλευονται τον/την Καθηγητή/ρια Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής του Σχολείου τους καθώς και να μελετούν την τρέχουσα έκδοση της Υ.Σ.Ε.Α. Επιπρόσθετα, οι μαθητές μπορούν να έχουν **πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση χωρών εκτός Κύπρου και Ελλάδας**. Επίσης, θα έχουν τη **δυνατότητα αναζήτησης εργοδότησης σε επαγγέλματα που απαιτούν προσόντα μεσαίου επιπέδου**, για τα οποία θα έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα.